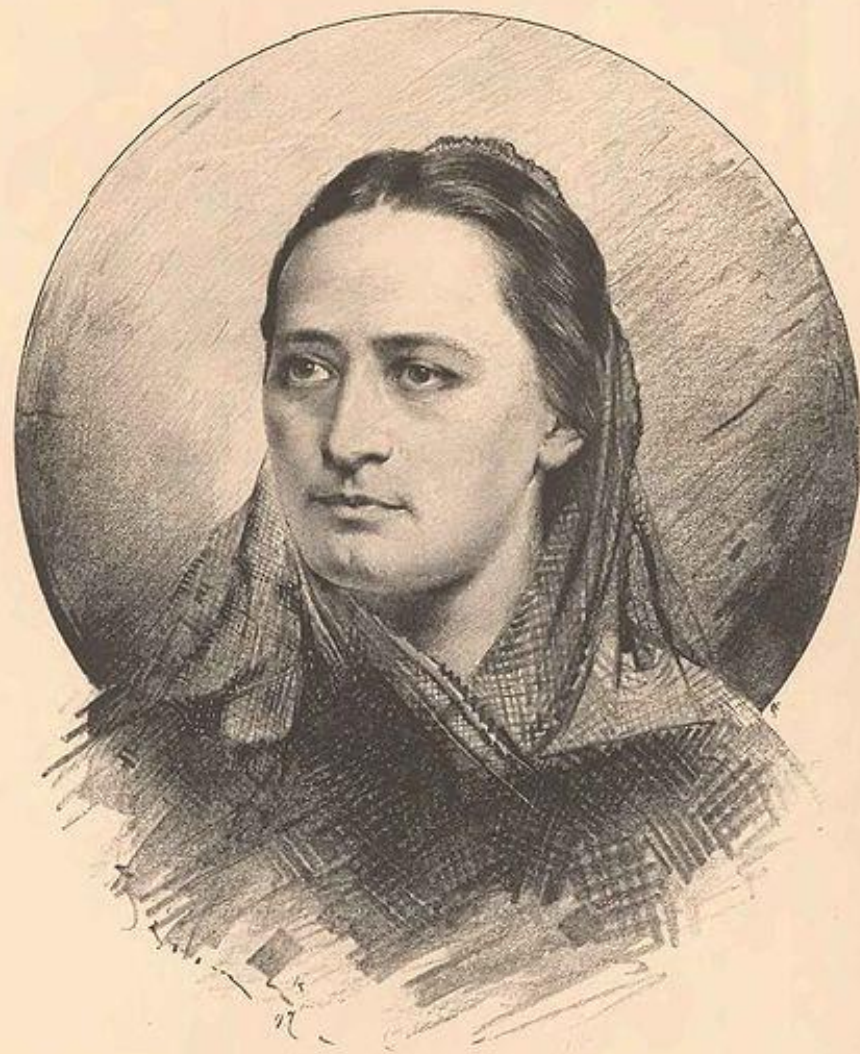

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

BOŽENA NĚMCOVÁ

- Narodila se 4.2.1820
ve Vídni
- Zemřela 21.1.1862
v Praze
- Prozaička

BOŽENA NEMCOVA.

- Dcera panského kočího Jana Pankla a služky Terezie Novotné
- Její dívčí jméno bylo **TEREZA PANKLOVÁ**
- Dětství prožila v Ratibořicích poblíž České Skalice na panství vévodkyně Zaháňské

STARÉ BĚLIDLO

- Starala se o ni babička MARIE MAGDALÉNA NOVOTNÁ, se kterou měla velmi silný vztah
- Do školy chodila v České Skalici
- 3 roky pobývala v rodině německého správce ve Chvalkovicích

ZÁMEK V RATIBOŘICÍCH

- V 17 letech se provdala za úředníka finanční stráže Josefa Němce
- Často se stěhovali, byli politicky stíháni
- Jejich společný život byl velmi neklidný
- Měli 3 syny a dceru
Syn Hynek zemřel v dětském věku

B. NĚMCOVÁ A JEJÍ DĚTI
(Jaroslav, Karel, Hynek, Dora).
Fotografie z r. 1852.

- Božena Němcová neměla moc peněz, zažívala ponižující bídu
- Ke konci svého života byla pod dohledem tajné policie
- Zemřela v bídě, zcela vyčerpaná
- Byla pochována v Praze na Vyšehradském hřbitově

socha v Čechových sadech

TVORBA

- Ovlivněna pobytem na Chodsku
- Zajímala se o životy zdejších lidí
- První báseň – Ženám českým – otištěna v Květech roku 1943
- Sbírala informace o zvycích, kultuře, jazyce

- *Pohádky* - Princezna se zlatou hvězdou na čele
  - Sedmero krkavců
  - O Slunečníku, Měsíčníku a Větrníku
  - O Popelce
  - Sůl nad zlato

- *Poezie* - Slavné ráno
  - Ženám českým
  - Moje vlast

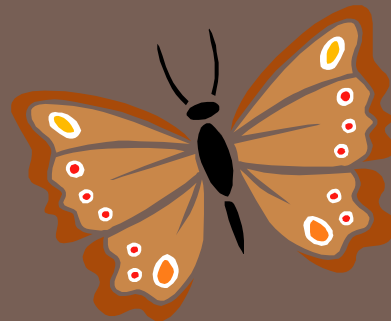

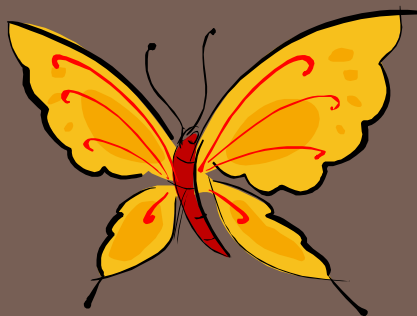
Povídky

- *Cesta z pouti*
- *Divá Bára*
- *Chyže pod horami*
- *Karla*
- *Chudí lidé*
- *Baruška*
- *V zámku a podzámčí*
- *Pohorská vesnice*

Cestopisy

- Z Uher
- Vzpomínky z cesty po Uhrách
- Obrazy ze života slovenského
- Kraje a lesy na Slovensku

BABIČKA

- Stěžejní dílo B. Němcové, vyšlo roku 1855.
- Dílo psáno formou obrazů, líčí průběh života jednoho roku na Starém bělidle.
- Ústřední postava- babička. Přijíždí za svou dcerou Terezou Proškovou na Staré bělidlo.
- Její vnoučata Barunka, Adélka, Jan a Vilém si ji z celého srdce zamilují.
- Babička vnoučatům vypráví pohádky, dodržují zvyky, učí je lásce k vlasti a ke všemu živému

- Druhá část knihy se zaměřuje na popis zvyků a obyčejů v jednotlivých měsících roku (dračky, přástky, Mikuláš, Vánoce, vynášení zimy, Velikonoce, poutě)
- Dějem knihy prolíná i několik dalších osudů venkovských lidí. Nejdojemnější je baladický příběh milostné tragédie bláznivé Viktorky.
- Babička byla moudrá a laskavá žena, která si svou vlídností a láskou dokázala získat srdce všech lidí.

PRÁCE S TEXTEM

O ZLATÉM KOLOVRÁTKU

(Čítanka pro 6.ročník Fraus)

Ověřte si, zda jste četli pozorně:

- 1. Zloboha a Dobrunka byly:**
- a) sestry
  - b) kamarádky
  - c) dvojčata
  - d) matka s dcerou

- **2. Zloboha a Dobrunka bydlely:** a) v podkroví
b) u řeky
c) v lese ★
d) ve městě

3. Zloboha a Dobrunka bydlely: a) samy

b) s rodiči

c) s dětmi

d) s matkou ★

□ **4. Mladík se poprvé dostal k obydlí Zlobohy a Dobrunky:**

a) pěšky

b) na bílém koni ★

c) s dětmi

d) s matkou

5. Kolovrátek byl na prodej:

a) za ruce

b) za nohy

c) za oči ★

d) za vlasy

6. Dobrunku zachránil:

- a) chlapec ★
- b) stařec s bílými vlasy
- c) Stařec s modrýma očima
- d) Princ

□ **7. Svatba byla:**

a) bohatá a slavná

b) tajná

c) s pestrými radovánkami

d) skromná – ženich prohlásil nevěstu za svou ženu

□ **KTERÉMU SLAVNÉMU AUTOROVÍ SE TATO
POHÁDKA STALA PŘEDLOHOU K BÁSNÍ ZLATÝ
KOLOVRAT?**

□ **Odpovězte na základě textu na otázky:**

1. Jaké je téma pohádky?
2. Vyjmenujte hlavní postavy. Jednu z nich charakterizujte.
3. Kde se odehrává děj pohádky?
4. Které rysy klasické pohádky má tato pohádka?
(Doložte úryvky z textu.)
5. Podle čeho poznáte, že se jedná o pohádku?

- 6. Napište podrobnou osnovu (úvod, stat', závěr)
- 7. Zvítězilo v této pohádce dobro nad zlem?
- 8. Jak byste charakterizovali jména dívek, která jsou v pohádce užita?
- 9. Vyhledejte v textu přirovnání.
- 10. Nahrad'te slova vytištěná tučně jiným (současnějším) výrazem:

- - **reptavého** slova
- - **co mu líbo**
- - jestli **neuhlídá** vraníka přijíždět
- - **stoudně** jej Dobrunka přivítala
- - já jsem děvče **sprosté**
- - řekl mu, **by posečkal**
- - **totě** podivný člověk
- - když bylo **po stole**
- - co jsi **povždy** dělala?
- - **máte dobře**, drahý manželi

□ NAPIŠTE SAMI KLASICKOU POHÁDKU V NÍŽ:

- skromnost zvítězí nad pýchou a domýšlivostí
- láska zvítězí nad nenávisť
- jednou z hlavních postav bude mluvící zvíře

- [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f6/Bozena Nemcova grave Vysehrad Cemetery Prague CZ 811.jpg/450px-Bozena Nemcova grave Vysehrad Cemetery Prague CZ 811.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f6/Bozena_Nemcova_grave_Vysehrad_Cemetery_Prague_CZ_811.jpg/450px-Bozena_Nemcova_grave_Vysehrad_Cemetery_Prague_CZ_811.jpg)
- [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/ea/Bozena Nemcova.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/ea/Bozena_Nemcova.jpg)
- [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/0d/Bozena Nemcova statue.jpg/450px-Bozena Nemcova statue.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/0d/Bozena_Nemcova_statue.jpg/450px-Bozena_Nemcova_statue.jpg)
- <http://www.travelguide.cz/facilities/tg/full/873-1.jpg>

- <http://www.npu.cz/download/1332142822/Ratibo%C5%99ice+TZ.jpg>
- <http://www.totalfilm.cz/wp-content/uploads/Princezna-se-zlatou-hv%C4%9Bzdou-na-%C4%8Dele-03.jpg>
- <http://img.ceskatelevize.cz/program/porady/153368/foto09/05.jpg>
- http://i.idnes.cz/09/122/gal/JAZ2fcee8_vecernice.JPG

- Obrázky s povolením společnosti Microsoft Office

- http://cs.wikipedia.org/wiki/Bo%C5%BEena_N%C4%9Bmcov%C3%A1

- MARTINKOVÁ, Věra. *Literatura 6*. Praha: Trizonia, 1997. ISBN 80-85573-77-6.
-